

I. Folketingets udvalgsarbejde.

Den organisation af de stående udvalg, som vedtoges den 8. september 1972, har stort set været tilfredsstillende. Det har hidtil kun været nødvendigt at nedsætte særlige udvalg i 6 tilfælde: Om hovedstadsreformforslagene, om indfødsretsforslag, om visse grønlandske lovforslag, til hvis behandling særligt kendskab til grønlandske forhold er skønnet nødvendigt, om forslag til lov om lønmodtagernes medejendomsret („økonomisk demokrati“) samt om forslag om ændring af lov om tipning og om nedsættelse af et udvalg til undersøgelse af lægevæsenet m. v. Da det fortsat må anses for sandsynligt, at indfødsretsforslag ikke ønskes henvist til noget af de nu eksisterende stående udvalg, stilles der nedenfor forslag om et stående indfødsretsudvalg.

Tingets henvisning af sagerne til de forskellige udvalg er i alle tilfælde sket i enighed i overensstemmelse med formandens forslag, der igen har været baseret på parti-gruppernes ugentlige indbyrdes kontakt gennem gruppesekretærene.

Antallet af stående udvalg (22) har gjort det vanskeligt at koordinere de forskellige udvalgs mødetider på en fuldt tilfredsstillende måde, idet det ikke helt har kunnet undgås, at en del medlemmer har haft sammenfald af møder især i den senere del af samlingen, efterhånden som de mest belastede udvalg har måttet holde flere møder i hver uge. Det synes dog klart, at sammenfald af møder for det enkelte medlem er blevet betydelig sjældnere end tidligere, og mødeprocenten i udvalgene er blevet betydelig højere end før.

En del af de stående udvalg har kunnet få eget mødelokale, mens andre har måttet benytte de fælles lokaler. Ved det kommende folketingsårs begyndelse må den skete lokalefordeling revideres bl. a. under hensyn til antallet af de af de forskellige udvalg afholdte møder, og for at få en bedre udnyttelse af de bedste mødelokaler bør det overvejes at lade to eller tre udvalg enes om et fælles mødelokale.

Tilrettelæggelsen af arbejdet med de sager, der henvises til udvalgene, er ifølge forretningsordenen helt overladt til udvalgene og deres formænd. Det har været overvejet, om der var anledning til at indsætte bestem-

melser om *frister*, inden hvilke betænkning skulle være afgivet. Den tid, der behøves til færdiggørelse af arbejdet med de forskellige sager, er imidlertid højst forskellig og kan ikke forudberegnes. Hvis man fastsatte frister i forretningsordenen eller overlod til formand eller præsidium at gøre det, måtte der regnes med talrige dispensationer og i det hele med et papirarbejde, hvis omfang ikke ville stå i forhold til nytten. Dertil kommer, at det næppe er hensigtsmæssigt at afskære eller begrænse flertallets mulighed for at „henlægge“ en sag i udvalg. I almindelighed foregår afviklingen af udvalgsarbejdet tilfredsstillende, og hvis den i enkelte udvalg ikke gør det, kan arbejdet fremmes ved andre midler end ved fastsættelse af frister. Tanken om frister for udvalgsarbejdet har derfor ikke fundet tilslutning.

Det samme gælder med hensyn til den tanke, at et vist *mindretal* i et udvalg skulle kunne kræve betænkning afgivet efter en vis tids udvalgsarbejde over private lovforslag, som efter mindretallets opfattelse var tilstrækkeligt belyst. Tanken herom er undertiden fremsat af private forslagsstillere, der har ønsket egne forslag frem til 2. og eventuelt 3. behandling i salen til endelig afgørelse. Om dette skal ske, beror efter de gældende regler på udvalgsflertallet, og dette mener udvalget for forretningsordenen må fastholde.

I henvendelser af 2. april 1971 fra folketingsmedlemmerne Langkilde, Ib Thyregod og Niels Helveg Petersen — optrykt som bilag 1 — samt af juni 1972 fra Selskabet for Samfundsdebat er foreslået forsøgsvis indførelse af *høringer* som led i udvalgenes arbejde.

De oplysninger, som et udvalg behøver til belysning af en sag, som det behandler, og som det ikke selv kan skaffe sig gennem sekretariat og bibliotek, indhentes som hovedregel gennem vedkommende ministers besvarelse af udvalgets spørgsmål. Spørgsmålene stilles og besvares i de fleste tilfælde skriftligt, men mundtlig besvarelse af spørgsmål ved udvalgets samråd med ministeren forekommer ligeledes almindeligt. Undertiden møder ministeren sammen med en eller flere sagkyndige embedsmænd, der — således som vort politiske system er — naturligvis kun udtaler sig efter ministerens bemyndigelse og på hans ansvar.